

Do lesa teď cestou vkroč a hlavně z ní neodboč!
Sejdi k mlýnu, tiše klope, tak ať se ti dobře šlape!
Projdi kolem mlýna dolů, zahni doprava,
kousek rovně – a je tu kovárna.

Vpravo studna vahadlová, uhodl jsi všechna slova?
Jedno ještě schází, vím, brzy ti ho prozradím.
A když chvíli vydržíš, najdeš si ho o kus níž.

Cestou dolů rychle vykroč, před ohradou vlevo zaboč.
Vejdí směle do dvora, vždyť tu není závora.

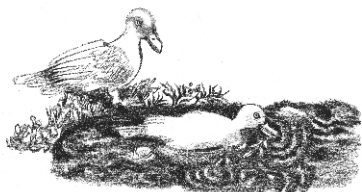
Po sezóně v stínu lesních stromů, na zimu se ovce vrací domů.
Jdou ke svému hospodáři, kterému se dobře daří.
Ve chlévě mu krávy stojí, hospodyně mléko dojí.
Děti pasou kozy, husy, ať si to dnes někdo zkusí!

Práce po celý rok dost, odkud je ta usedlost?
Nevíš, nevíš, koukáš smutně? Hle, cedulka na chalupě!

--	--	--	--	--

10

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Až zapadne všechno sněhem, chlěvy budou vonět senem,
ovce se tam schovají, zimu v teple přečkají.
Na jaře, jak přijde čas, poženou zas na salaš.

Tajenka:

1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14

Kolem studny šestiboké, sejdi dolů svěžím krokem.
Vlevo stojí domek malý, štít má pěkně malovaný.
Za ním vzrostlé stromy jsou, hledej schránku dřevěnou.
Na stromě je zavěšená, v ní odměna uložená.

Nalezl jsi právě cíl a máš důkaz, žeš tu byl.
Svižná procházka je lepší než fitko! Zde máš místo pro razítko:

Vše do schránky zpátky dej a už domů pospíchej!

Hledačku

v září 2016 vytvořily Helena a Šárka,
cennými radami pomohli Láďa a Vojta,
zpozřdálí přihlíželi Petr a Radek.

Grafické zpracování © Ludmila a Břetislav Vaškovi
Vydalo © Národní muzeum v přírodě, příspěvková organizace
Valašské muzeum v přírodě, Rožnov pod Radhoštěm 2019

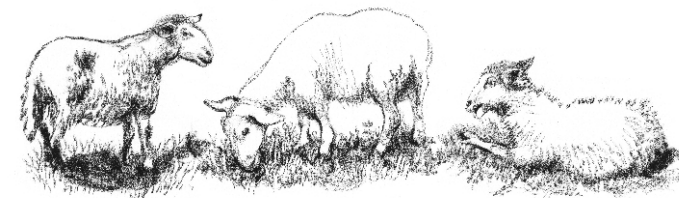
Národní
muzeum
v přírodě

Valašské
muzeum
v přírodě

Hledačka

pro zvědavé malé i velké

Krok za krokem dědinou, jdeme s ovčí rodinou...

*Na cestě s hledačkou se dozvíš něco o tom,
jak Valaši v minulosti chovali ovce.*

Obtížnost: trasa vede terénem, po kamenité cestě, pěšinami,
na několika místech přes dřevěné schody.

Časová náročnost: 1 - 1,5 hod., záleží na rychlosti chůze a době
setrvání na jednotlivých místech.

Kdy: v měsících květen až září - během otevírací doby muzea –
www.nmvp.cz

Vybavení na trasu: obuj si dobré boty, vezmi tužku, dobrou náladu
a vydej se na cestu!

Start: Valašské muzeum v přírodě, Rožnov pod Radhoštěm

Cíl: areál Valašská dědina.

Hledačku můžeš začít ze dvou výchozích bodů,
buď od centrální pokladny v Sušáku
nebo z výstavy *Valašská dědina – o pravdu zmizelý svět?*

Po trase hledej slova
a čísla označená písmena zapisuj do tajenky
umístěné v závěru hledačky.

Pozorně čti celý text, ať nezabloudíš!

Trasa:

1. Od centrální pokladny ze Sušáku

Jdi přes mostek náhonu, šikmou cestou nahoru.

2. Z výstavy Valašská dědina – opravdu zmizelý svět?

Z výstavy přejdi přes lávku dřevěnou a vzhůru stoupej cestou kamennou.

Dále pokračuj po stejné trase!

Vlevo vyjdi po schodech, vyšlapej je, neztrať dech!

Brankou vedle stodoly jdi po schodech do hory.

Za plůtkem se vlevo dej, ani chvilku nemeškej.

Hle přístřešek, nemá vrata, kdysi sloužil pro zvířata.

Projdi dále, jestli chceš, dnes se nudit nebudeš.

Dřevěná tu chýše je, jak se asi jmenuje?

Jestli nevíš zhola nic, cedulka ti řekne víc.

13 14

--	--	--	--	--	--	--	--

V krátkém textu v úvodu, zjistíš místo původu.

6 7

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

V půli května, každé jaro,
bača shromažďuje stádo.

Vybírá si ovce zdravé,
až má stádo třisetlívé.

Čeká ho cesta daleká,
cílem je horská paseka.

Když se trávy zelenají,
ovce dobrou pašu mají.

Bača ovce pase, mléko dojí,
sýr k snídani denně pojí.

Pod kotel oheň přilívá,
syrovátku ohřívá.

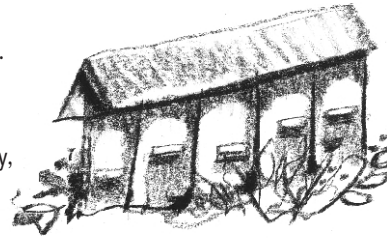
Dá si doušek – zazáří,
růměncem má na tváři.

Síla vejde do těla,
vykračuj si zvesela!

2

Máš-li po vědění hlad,
vystoupej dál po schůdkách.
Vlevo vidíš včelí úly,
vpravo zahrádku,
jdi k ceduli pod velké stromy,
do chládku.

Dále se svažuje k chaloupce pěšina,
v ní kdysi žil bezzemek od Vsetína.

Přes léto je za pasáka, v zimě maká pro sedláka.

V lese pařezy klučí, dřevo sváží, to se ten bezzemek pěkně snaží.

Klestí ořezává v lese, v trávnici ho domů nese.

Všechno náradí co k práci má, v síni ukládá.

Na rubání dřeva a kácení stromů – copak potřebuje k tomu?

8 3

--	--	--	--	--	--	--	--

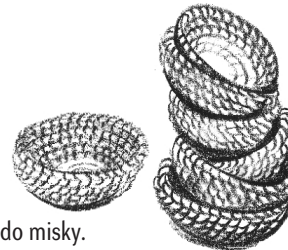
Když kruté mrazy udeří za vrátky,
sedí na .....

1

--	--	--	--	--	--	--	--

a plete ošatky.

A za utržené penízky, dá dětem jídlo do misky.

Šlapej dále kolem sadu, přes sousedův dvůr,
zahni vlevo ke zvonici a jsi v cestě půl.

Za ohradou kousek výš, možná ovce uvidíš.

Vzhůru kolem zvonice, neunav se velice!

Je tu horská pastvina, kde hospodaří rodina.

Dům, chlív, čtyři ovčiny vlastní čtyři rodiny.

Přihnali ovce na pastviny, žili tu od jara do zimy.

Horská pastva, žádný pýr, z mléka bude dobrý sýr.

Užitek jim ovce dává, sýr i maso – zdravá strava.

Když ke dveřím zamíříš, dozvíš se tam ještě víc.

První slovo na popisku, dává název tomu místu.

11

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

3

Teď se vydej cestičkou kolem stavby s věžičkou.

Za ní stojí hospoda, pochází ze .....

9

--	--	--	--	--	--	--	--

Po silnici nahoru, směruj kroky k obzoru.

Odbočkou se nedej zradit, cedulí si nenech radit.

A když vyjdeš kousek výš, dřevěný kříž uvidíš.

Dej se vpravo směrem k větrnému mlýnku,

po pár krocích dojdeš na mýtinku.

Stojí domek na mýtince, dřevěný je, má sanice.

Sanici se říká „líha“, uvnitř bača odpočívá.

Dokud je tu trávy dosti, ovce pase do sytosti.

Pak zapřáhne volů pár, převezé ji opodál,

po dešti, když jsou tu louže, to pak líha dobře klouže.

Než se stavba přesunula, čím se asi obehnula?

2

5

--	--	--	--	--	--	--	--

Když si textík přečteš, indicii najdeš. A taky ti prozradí, odkud stavba pochází.

12

4

--	--	--	--	--	--	--	--

4